

ΕΤΟΣ 64ον

16 Ὀκτωβρίου 2016

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 42 (3307)

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΩΣ ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, ἀδιάφορος καθὼς εἶναι γιὰ πολλὰ, τὸ ἴδιο ἀδιάφορος εἶναι καὶ γιὰ θέματα πίστεως. Βεβαίως, τὸ φαινόμενο αὐτὸ σπεύδουν κάποιοι κοινωνιολόγοι ἢ ἀνθρωπολόγοι νὰ τὸ ἐρμηνεύσουν ὡς τὸ «τέλος τῆς πίστεως», ἢ πάλι κάποιοι ἱστορικοὶ νὰ τὸ ἀναλύσουν ὡς «στροφή στὴ νεωτερικότητα» καὶ «ἀπόδειξη τοῦ καινούργιου» πού χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴ μας. Ὅπως ὅμως θὰ φανεῖ παρακάτω, τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἰσχύει, τόσο γιὰτὶ οἱ θρησκευτικὰ ἀδιάφοροι ὑπῆρχαν σὲ κάθε φάση τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο καὶ γιὰτὶ οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι, μόλις λίγο ζεσταθεῖ ἡ ψυχὴ τους, ἀναδεικνύονται θερμοὶ περὶ τὴν πίστη, σὲ σημεῖο πού νὰ ξεπερνοῦν πνευματικὰ πολλοὺς ἀπὸ ὄσους «ἔχουν χρόνια» στὴν Ἐκκλησία.

Μία ἀπὸ τίς αἰτίες τῆς ἀδιαφορίας εἶναι ἡ αἴσθησις τῆς αὐτάρκειας ὡς πρὸς τὴν γνῶσις τῆς πίστεως πού ἔχουν πολλοί. Προσπαθοῦν ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, νὰ τοὺς ποῦν δυὸ λόγια καὶ εἰσπράττουν ὡς ἀπάντησις «τά ξέρουμε αὐτὰ». Ἐπικαλοῦνται, ἐπομένως, τίς ὅποιες θρησκευτικὲς γνώσεις τῆς παιδικῆς τους ἡλικίας γιὰ νὰ τεκμηριώσουν πλήρη γνῶσις τῆς θεολογίας τῆς Ἐκκλησίας, ἐπαρκὴ γιὰ νὰ καλύψει τίς θρησκευτικὲς τους ἀνάγκες. Πολλὴ περισσότερο τώρα πού συνειδητοποιεῖται ὅτι τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν δὲν ἀποτελεῖ μάθημα κατηχητικὸ ἢ ὁμολογιακὸ, ἀλλὰ ὅπως ὅλα τὰ ὑπόλοιπα, γνωσιολογικὸ, πολιτισμικὸ, μὲ ἀπλὸ μόνον προβάδισμα στὴν ὀρθόδοξη πίστη ὡς τὴν κρατούσα πίστη τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Σὲ κάθε περίπτωση, ἡ πίστη καὶ ἡ πνευματικὴ ζωὴ δὲν εἶναι «γνωστικὰ ἀντικείμενα» πού μαθαίνονται ἀπὸ βιβλία, ἀλλὰ βιώματα πού πρέπει νὰ τὰ κατακτήσει ὁ ἄνθρωπος ὡς δῶρα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπαιτοῦν ὀλοπρόθυμη προσπάθεια καὶ ἀγῶνα.

Ὁ σκοπὸς τῶν Παραβολῶν

Στὴ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ παρατίθεται ἡ γνωστὴ, ἐκφραστικὴ καὶ παραστατικὴ «Παραβολὴ τοῦ Σπορέως», καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐξήγησὴ τῆς ἀπὸ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. η' 5-15)

Ἡ διάδοσις τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν τὸν σπόρον αὐτοῦ· Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυνὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰμμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυνὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατοναπλασίονα. Ἐπηρώτων δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τίς εἶη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσι, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν, οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων, ἐφάνει· Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν, ἀκουέτω.

τόν ἴδιο τόν Κύριο. Μεταξύ ὁμως τῆς διήγησις καί τῆς ἐρμηνείας τῆς, παρεμβάλλεται ἡ καταγραφὴ τῆς εἰδικῆς ἀπορίας τῶν μαθητῶν γιὰ τὴν ἐπεξήγησις τῆς παραβολῆς καὶ συνακόλουθα ἕνας λόγος τοῦ Κυρίου στηριγμένος σέ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα. Οἱ μαθητῆς ρώτησαν γιὰ τὴν ἔννοια καί τῆ σημασία τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως πού μόλις ἄκουσαν, καί ὁ Κύριος ἀπάντησε: «Σέ σᾶς πού ἔχετε ἐνδιαφέρον καί καλὴ διάθεση, δόθηκε ἀπὸ τόν Θεό ὡς χάρη νά μάθετε τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, στοὺς ὑπόλοιπους ὁμως μιλάω μέ παραβολές γιατί δέν ἔχουν ἐνδιαφέρον νά δεχθοῦν καί νά γνωρίσουν τίς πνευματικὲς ἀλήθειες, ὁ δὲ νοῦς τους εἶναι παχυλός καί ἀνίκανος γιὰ πνευματικὴ διδασκαλία, γι' αὐτό καί διδάσκω μέ τρόπο ὥστε νά μὴν μποροῦν νά δοῦν βαθύτερα καί καθαρότερα».

Ἦδη πολλοὶ προτεστάντες, καθὼς καί κάποιοι θιασῶτες τῆς ἀποκλειστικῆς ἱστορικῆς «ἐρμηνείας τῆς Βίβλου», σπεύδουν νά παρερμηνεύσουν τὰ ἀνωτέρω, δεχόμενοι ὅτι ὁ Χριστός ἀποφασίζει νά μιλήσει συνηθισμένα, ὥστε τὸ κήρυγμά του νά μὴ γίνεται ἀπόλυτα κατανοητό καί, ἐπομένως, νά μὴν προκαλεῖ τίς ὁμάδες τῶν Φαρισαίων καί τῶν Γραμματέων, ἀλλὰ καί τοὺς Ρωμαίους, πού τὸν παρακολούθησαν, προκειμένου ν' ἀποφύγει τὴν ἐναντίον του ὀργή τους. Τό πόσο ἐρμηνευτικὰ ἀνίσχυρα εἶναι ὅλα αὐτά, τό κατανοοῦμε ὅταν θυμηθοῦμε ὅτι ὁ Χριστός μας ἐλευθερα «ἤλθεν ἐπὶ τὸ Πάθος τὸ ἐκούσιον», ὅσοι δὲ προσπάθησαν νά τὸν ἀποτρέψουν, ὅπως ὁ Πέτρος, εἰσέπραξαν αὐστηρὲς καί ἐπιτιμητικὲς

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν ἐξῆς παραβολήν: «Ἐβῆκε ὁ γεωργὸς διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπóρον του. Καὶ ἐνῶ ἔσπερνε, μερικοὶ σπόροι ἔπεσαν κοντὰ εἰς τὸν δρόμον καὶ καταπατήθηκαν καὶ τὰ πηνὰ τοῦ οὐρανοῦ τοὺς ἔφαγαν· ἄλλοι ἔπεσαν εἰς πετρῶδες ἔδαφος καὶ ὅταν ἐφύτρωσαν, ἐξεράθηκαν, διότι δέν εἶχαν ὑγρασίαν· ἄλλοι ἔπεσαν ἀνάμεσα στὰ ἀγκάθια καὶ ὅταν φύτρωσαν τὰ ἀγκάθια, τοὺς ἐπνίξαν τελείως· καὶ ἄλλοι ἔπεσαν εἰς καλὸν ἔδαφος καὶ ἐφύτρωσαν καὶ ἀπέδωκαν ἑκατὸ φορές περισσότερον καρπὸν». Οἱ μαθηταὶ του τὸν ἐρωτοῦσαν τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὐτή. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε: «Σ' ἐοῶς ἔχει δοθῆν τὸ νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' εἰς τοὺς λοιποὺς δίδονται μὲ παραβολές, διὰ νὰ κυτιάζουν ἀλλὰ νὰ μὴ βλέπουν καὶ νὰ ἀκούουν ἀλλὰ νὰ μὴ καταλαβαίνουν. Ἡ παραβολὴ αὐτὴ σημαίνει τὰ ἐξῆς: Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἐκεῖνοι ποὺ ἔπεσαν κοντὰ εἰς τὸν δρόμον εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀκούσαν, ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τὴν καρδίαν τους, διὰ νὰ μὴ πιστέψουν καὶ σωθοῦν. Ἐκεῖνοι δὲ ποὺ ἔπεσαν εἰς τὸ πετρῶδες ἔδαφος, εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ὅταν ἀκούσουν, δέχονται μὲ χαρὰν τὸν λόγον ἀλλὰ δέν ἔχουν ρίζαν· προσωρινῶς πιστεύουν καὶ τὸν καιρὸν τῆς δοκιμασίας ἀπομακρύνονται. Ἐκεῖνο ποὺ ἔπεσε στὰ ἀγκάθια, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀκούσαν, ἀλλ' εἰς τὸν δρόμον τους συμπνίγονται ἀπὸ τὰς φροντίδας καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ βίου καὶ ὁ καρπὸς τους δέν ὠριμάζει. Ἐκεῖνο δὲ ποὺ ἔπεσε εἰς τὸ καλὸν ἔδαφος εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ μὲ καρδίαν καλὴν καὶ ἀγαθὴν ἀκούουν τὸν λόγον, τὸν διατηροῦν καὶ καρποφοροῦν μὲ ὑπομονήν». Ἐνῶ ἔλεγε αὐτὰ, ἐφώνησε: «Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει αὐτὰ διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀληβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ἀπαντήσεις (Μαθ. 16,23). Πῶς λοιπόν, μπορούμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε ὅτι ὁ Χριστὸς χρησιμοποιεῖ τίς παραβολές γιὰ νὰ κρυφθεῖ καὶ νὰ μὴν προκαλέσει;

Πῶς ὅμως πάλη συμβιβάζεται τὸ ὅτι Ἐκεῖνος ποὺ ἤλθε γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσει «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» δέν μιᾶ ξεκάθαρα, ἀλλὰ χρησιμοποιεῖ τέτοια σχήματα; Ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας θὰ μᾶς ἐξηγήσει: «Σὰν εἰκόνες εἶναι οἱ παραβολὴς πραγμάτων ποὺ δέν βλέπονται, ἀλλὰ περισσότερο εἶναι νοητὰ καὶ πνευματικά. Γιατὶ αὐτὸ ποὺ δέν εἶναι δυνατὸ νὰ δεῖ τὸ μάτι τοῦ σώματος, αὐτὸ δείχνει ἡ παραβολὴ στὰ μάτια τῆς διάνοιας, χρησιμοποιώντας αἰσθητὰ καὶ σχεδὸν ἀπτά πράγματα, δίνοντας καλὴ μορφή στὴ λεπτότητα τῶν νοητῶν». Ὅμως, ὁ σκοπὸς τῶν παραβολῶν δέν εἶναι μόνον παιδαγωγικός.

«Γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ»

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἀναφερόμενος στὶς παραβολές μιᾶ γιὰ τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἄς μὴν ἐξάπτεται ἡ φαντασία κανενὸς γιὰ τὸ τί μυστηριῶδες, συνωμοτικὸ ἢ ἀπόκρυφο ὑποκρύπτεται πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴ φράση τοῦ Κυρίου. Τὰ πάντα ἐπεξηγοῦνται στὴ συνέχεια. Ἀπλῶς ὁ Χριστὸς μᾶς ἐπιθυμεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴ διπλὴ ιδιότητα τῶν παραβολῶν, τοῦ νὰ ἀποκαλύπτουν καὶ ταυτόχρονα ν' ἀποκρύπτουν, ὥστε ν' ἀποσαφηνίζεται ἡ ἀλήθεια σὲ ὅσους τὴ διεκδι-

16 Ὀκτωβρίου 2016: ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΛΟΥΚΑ.

«Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Λογγίνου ἐκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α΄ αἰ.). Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἑωθινόν: ΣΤ΄ – Ἀπόστολος: Τίτ. γ΄ 8-15 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ν΄ 5 - 15.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 23 Ὀκτωβρίου, ΣΤ΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Γαλ. α΄ 11-19 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ν΄ 27-39.

κοῦν στή ζωὴ τους, χωρὶς ὅμως νὰ δηλοποιεῖται σέ ὅσους εἶναι ἀμελεῖς καὶ ἀπρόθυμοι, παρά τὸν ὅποιον ἐντυπωσιασμό μπορεί νὰ τοὺς προκαλέσουν.

Ὁ Χριστὸς ἀναφέρεται στὴν πνευματικὴ κατάσταση τῶν συγχρόνων του Ἰουδαίων καὶ τοὺς περιγράφει ὡς «ἐσκήληρυσμένους», δηλαδή σκληροὺς καὶ ἀνίκανους νὰ προσλάβουν τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως, χαρακτηριζόμενους ἀπὸ ἐπιφανειακὴ θρησκευτικὴ καὶ φοβερὸ ἐγκεντρισμό. Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς χαρακτηρίζει ὡς «ἀπεριτημῆτους τῇ καρδίᾳ» (Πράξ. 7,51). Πῶς λοιπὸν νὰ ἀποκαλύψει τὴν ἀλήθεια σέ λαὸ μέ τέτοια πνευματικὰ συμπτώματα, τὰ ὅποια διαχρονικὰ παρατηροῦνται σέ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα; Ἀλλὰ καὶ πάλι πῶς νὰ μὴν ἀδικήσει τοὺς καλὸπιστοὺς ἀναζητητές τῆς ἀλήθειας;

Ὁ Χριστὸς καθιερώνει τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως ὡς ἀγώνα ζωῆς. Ἡ ἀλήθεια ὑπάρχει καὶ ἔχει ἀποκαλυφθεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶναι γιὰ τὰ μάτια ὀφθαλμῶν, ἰδίως ὁσων ὡς ἀμελεῖς καὶ ἀδιάφοροι θὰ τὴν παρεξηγήσουν, θὰ τὴν παρερμηνεύσουν, ἢ θὰ αισθανθοῦν ἐξαναγκασμὸ ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ της. Ὁ Χριστὸς ἐπιθυμεῖ τὴν ἐλεύθερη καὶ ὀλοκάρδια στροφή μας πρὸς Αὐτὸν καὶ τὴν ἀλήθειά του, γι' αὐτὸ καὶ πρὸς διασφάλιση τῆς ἐλεύθερης καὶ ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης μας ἔχει θεσπίσει τὸ πνεῦμα μαθητείας πού κυριαρχεῖ ὡς χαρακτηριστικὸ ὄλων τῶν Ἀγίων. Ἐγκεῖται δέ αὐτὸ στὴ διαρκὴ μαθητεία στὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως, ὅχι μὲ διάβασμα βιβλίων, ἀλλὰ στὴν ἐμπειρικὴ βίωση μέσα ἀπὸ τὸν πνευματικὸ μας ἀγώνα καὶ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ σώζουσα ἀλήθεια τῆς πίστεως, ὡς ἡ μόνη ἀλήθεια ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι τὸ πῖο σπουδαῖο καὶ πολὺτιμο πού προσφέρει ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ὅμως, γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσει, πρέπει νὰ τὴν κατακτήσει μὲ τὴν ὀλόψυχη ἀγάπη του καὶ τὸν ὀλοπρόθυμο ἀγώνα του γιὰ νὰ διαπιστώσει ὅτι αὐτὴ δὲν ἐξαντλεῖται, ἀλλὰ διαρκῶς τοῦ ἀποκαλύπτει ὀλοένα καὶ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἀπόρητα μυστήρια τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ.

Ἄρχιμ. Ἰ. Ν.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

..«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἰακώβου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

---